

Anti pest protocol

Inhoudsopgave

1. Pesten gedefinieerd	blz . 3
2. Preventie	blz. 4
3. Signalering, erkenning en stellingname	blz. 4
4. Aanpak van pestgedrag door de school	blz. 5
5. Begeleiding van de betrokken leerlingen	blz. 6
6. Adviezen aan ouders	blz. 7

I. Pesten gedefinieerd

We maken een onderscheid tussen plagen en pesten. Deze begrippen worden regelmatig door elkaar gebruikt, maar er is een duidelijk verschil. We spreken over plagen wanneer er sprake is van gelijkwaardigheid tussen de betrokkenen en het vertoonde gedrag plaatsvindt in een positieve sfeer. De kinderen nemen elkaar in de maling, dagen elkaar uit, zonder dat dit door de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Het plagen heeft een pedagogische waarde: kinderen leren voor zichzelf op te komen en met conflicten om te gaan. Pesten is een probleem.

Bij pesten gaat het om een combinatie van:

Machtsverschil

Het gepeste kind is jonger, kleiner, verbaal of fysiek minder sterk, minder machtig of staat tegenover een meerderheid.

Schade

Er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.

Duur

Het pesten houdt niet na één keer op, maar gebeurt vaker of houdt langere tijd aan.

Herhaling

Het gaat vaak om dezelfde pester(s) die het op één slachtoffer gemunt hebben.

Pesters hebben vaak meelopers met zich mee.

Definitie

Pesten is systematisch geweld (psychisch, fysiek of seksueel) van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer andere leerlingen, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.

Pesten kan zich uiten in onderstaande vormen van ongewenst gedrag:

- Ongewenste fysieke aanraking: duwen, slaan, schoppen, haren trekken, wat begint met stoeien en eindigt in echte ruzie, hardhandig omgaan met elkaar.
- Dreigen en verbale agressie: wacht maar straks!, ik ga je slaan!, ik maak je af! , schelden
- Over uiterlijke en persoonlijke verschijning: dik, lelijk, kleding, huilebalk etc
- Stelen: persoonlijke bezitting ongevraagd van elkaar pakken of stuk maken.
- Slecht spreken over elkaar/stoken, via derden: hij/zij vindt zus of zo van jou, of die zegt dit of dat over jou, wat niet altijd waar hoeft te zijn.
- Cyberpesten (hyves, internet, sms)

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden. Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

2. Preventie

We spreken van pesten als het negatieve gedrag naar een ander doelbewust is, langere tijd aanhoudt en er sprake is van machtsongelijkheid. Lang niet alles is dus pesten. Uit wetenschappelijke literatuur over pesten blijkt dat je moet uitgaan van het verantwoordelijkheidsgevoel van de groep om pesten te voorkomen. Preventief!

Om het verantwoordelijkheidsgevoel van de groep te vergroten wordt vanaf groep 1 t/m 8 de methode Kwink gehanteerd. Kwink zet de kracht van de groep in tegen pesten. Een sterke, sociaal veilige groep voorkomt pesten. In zo'n groep spreken kinderen elkaar op een positieve manier aan op hun gedrag. Kwink leert kinderen hoe dat moet. Met een structureel, goed doordacht programma.

Kwink: meer dan een anti-pest programma

Kwink is een methode die preventief werkt. Veel gedragsproblemen zijn door het aanbieden van goed onderwijs te voorkomen. Preventie is daarbij het sleutelwoord. Onderzoek bevestigt dat preventie vele malen effectiever en daardoor ook goedkoper is dan achteraf (curatief) repareren.

Kwink leert positief gedrag aan en voorkomt zo in veel gevallen onnodige 'reparatie' achteraf.

We besteden ook extra aandacht aan pesten in de derde week van september (de week tegen het pesten).

3. Signalering, erkenning en stellingname

Signalering

De kinderen worden gestimuleerd naar de leerkracht of de vertrouwenspersoon toe te gaan als er sprake is van pesten (bij zichzelf of anderen). De leerkrachten zijn echter ook zelf alert op signalen van pesten in de klas. Signalen die er op kunnen wijzen dat een kind gepest wordt zijn:

- Vaak alleen staan of bij de leerkracht gaan staan in de pauze.
- Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- Niet buiten willen spelen op school.
- Vaak op het nippertje op school komen.
- Vaak spullen kwijt zijn op school.
- Overdreven aanpassen aan andere kinderen.
- Snel boos, prikkelbaar of verdrietig zijn.

In de groepen 3 t/m 8 wordt gebruik gemaakt van Hart en Ziel. Hiermee kan het welbevinden van de kinderen in beeld worden gebracht. Jaarlijks wordt hiermee het sociale veiligheidsgevoel van de kinderen mee gemeten.

Ook ouders kunnen signalen van pesten herkennen:

- Niet naar school willen of aangeven ziek te zijn.
- Niet buiten willen spelen.
- Bepaalde kleren niet aan willen naar school.
- Niet uitgenodigd worden op partijtjes of voor spelen bij klasgenoten.

Erkenning en stellingname

Wanneer de leerkracht signaleert dat een kind gepest wordt of wanneer een kind dit zelf aangeeft is neemt hij/zij dit serieus erkent het pestgedrag als een probleem. De leerkracht neemt altijd duidelijk stelling tegen het pestgedrag. De leerkracht biedt hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester.

Ook ouders die signaleren dat hun kind gepest wordt, moeten hun kind serieus nemen. Het is belangrijk dat zij direct met de leerkracht, de vertrouwenspersoon of de schoolleiding gaan praten over het over het pesten, dan kan er snel actie ondernomen worden tegen het pestgedrag

4. Aanpak van pestgedrag door school

Als er gepest wordt, hanteren we het volgende stappenplan. De stappen zijn toenemend in zwaarte naarmate het pestgedrag langer aanhoudt en/of ernstiger is.

Stap 1

De leerkracht voert gesprekken met de hele groep (zonder namen te noemen) met als doel bewustwording van wat het pesten betekent voor de gepeste leerling en voor de groep.

De leerkracht heeft een gesprek met betreffende ouders.

De leerkracht maakt afspraken over gedragsverandering met de pester. De naleving van de afspraken wordt regelmatig besproken.

Eventueel kan een sanctie opgelegd worden, bijvoorbeeld één of enkele pauzes binnen blijven, een schrijfplicht maken over de toedracht en de rol van de pester, een werkstuk maken over pesten, een compliment geven aan het slachtoffer.

De leerkracht maakt hierover notitie in ParnasSys

Stap 2

Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld van de internbegeleider en de anti pest coordinator. Deze beslissen of schoolmaatschappelijk werk, jeugdarts of andere ondersteunende instanties moeten worden ingeschakeld.

De anti pest coördinator heeft een gesprek met betreffende ouders.

IB 1 – 4: Marjolein Slingeland

IB 5 – 8: Marleen Droogh

Anti pest coordinator: Muriël Uitenwerf

Stap 3

De pester wordt tijdelijk in een andere groep binnen de school geplaatst.

Ook (tijdelijke) plaatsing op een andere school behoort tot de mogelijkheden (in overleg met het bestuur).

De directie heeft hierover een gesprek met betreffende ouders.

De directie maakt hierover notitie in ParnasSys

Stap 4

Wanneer al deze stappen zijn doorlopen zonder het beoogde resultaat en/of de veiligheid van andere kinderen is in het geding, dan kan de leerling (in overleg met het bestuur) geschorst of verwijderd worden.

De directie heeft hierover een gesprek met de ouders.

De directie bundelt alle beschreven incidenten en genomen maatregelen

5. Begeleiding van de betrokken leerlingen

Richtlijnen voor de leerkracht:

Begeleiding van de gepeste leerling

- Luister naar het kind en neem het probleem serieus.
- Laat merken dat je achter het kind staat en het pesten veroordeelt.
- Huilen of boos worden is vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- Help het kind inzien dat hij/zij ook op een andere manier kan reageren.
- Zoek samen met het kind naar een andere reactie en oefen die.
- Ga na welke andere oplossingen het kind wil en werk samen met het kind aan deze oplossingen.
- Benadruk de sterke kanten van het kind.
- Ga het kind niet over beschermen, hiermee plaats je het kind in een uitzonderingspositie. wat het pesten negatief kan beïnvloeden.
- Praat met de ouders van het kind.
- Zorg indien nodig voor professionele hulp.

Begeleiding van de pester

- Laat merken dat je het pestgedrag van het kind afwijst, niet het kind zelf.
- Praat met het kind over zijn/haar rol in het pesten.
- Laat het kind d.m.v. gesprekken of rollenspellen inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is op het gepeste kind.
- Maak samen met het kind afspraken om het gedrag te veranderen en help het kind zich aan deze afspraken te houden.
- Help het kind om op een positieve manier relaties met andere kinderen te onderhouden.
- Beloon goed gedrag.
- Praat met de ouders van de pester om een eventuele oorzaak van het pesten te achterhalen en de aanpak op school en thuis op elkaar af te stemmen.
- Zorg zo nodig dat het kind professionele hulp krijgt.

Begeleiding van de zwijgende middengroep

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de actieve rol van pester. Sommige kinderen houden zich afzijdig, merken niet dat er gepest wordt of willen het niet merken. Kenmerkend voor deze groep kinderen is vaak dat zij bang zijn zelf slachtoffer te worden van pesterijen. Er zijn ook kinderen die incidenteel meedoen met het pesten. Deze kinderen zijn ook bang slachtoffer te worden, hopen hierdoor aan populariteit te winnen bij de pester(s) of proberen zo vriendschap te winnen of te behouden.

De kinderen in deze middengroep zijn over het algemeen kinderen die erg gevoelig zijn voor de groepsnorm. Het is dan ook van groot belang dat de groepsnorm is dat je niet mee doet aan pestgedrag en dat je pesten meldt aan de leerkracht. De leerkracht kan deze norm ondersteunen en zo de middengroep mobiliseren tegen pesten.

6. Adviezen aan ouders

Alle ouders

- Stimuleer uw kind op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Benoem goed gedrag van uw kind en corrigeer ongewenst gedrag.
- Geeft zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

Ouders van de gepeste leerling

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek.
- Neem uw kind serieus en sta achter hem/haar.
- Verhoog het zelfrespect van uw kind door positieve stimulering.
- Bespreek het probleem met de groepsleerkracht en indien nodig met de ib-er van directie.
- Houd een logboek bij van de pestincidenten, zodat de school precies weet wat het probleem is.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van de pester

- Neem het probleem serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat zijn/haar gedrag met anderen doet.
- Besteed (extra) aandacht aan uw kind, zodat u weet waar hij/zij mee bezig is.
- Benoem goed gedrag en corrigeer ongewenst gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de maatregel van de school staat.